
Комисия по икономически и парични въпроси

2016/2270(INI)

29.6.2017

СТАНОВИЩЕ

на комисията по икономически и парични въпроси

на вниманието на комисията по заетост и социални въпроси

относно политиките относно минималния доход като средство за борба
срещу бедността
(2016/2270(INI))

Докладчик по становище: Мигел Виегаш

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по икономически и парични въпроси приканва водещата комисия по заетост и социални въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че през 2015 г. 23,7% от населението и 12,5% от работещите на възраст над 18 години в ЕС-28 са били изложени на риск от бедност и социално изключване¹;
- Б. като има предвид, че през 2015 г. 17,3% от населението в ЕС-28 е било изложено конкретно на риск от бедност²; като има предвид, че според Евростат този специфичен показател не измерва благосъстоянието или бедността, а по-нисък доход в сравнение с други хора в същата държава, като този доход не се счита непременно за равнозначен на по-нисък стандарт на живот;
- В. като има предвид, че между 2008 г. и 2015 г. общият брой на хората в риск от бедност и социално изключване в ЕС се е увеличил с 1,6 млн. души (+5,5 млн. в еврозоната), което е в противоречие с целта на стратегията „Европа 2020“ за намаляването му с 20 млн. до 2020 г.;
- Г. като има предвид, че според методологията, разработена от Евростат³, прагът на риска от бедност е определен на 60% от средния национален приравнен разполагаем доход (след социалните трансфери);
- Д. като има предвид, че Европа е един от най-богатите региони в света, въпреки че последните данни за бедността поради ниски доходи показват увеличаване на бедността и на тежките материални лишения в Европа;
- Е. като има предвид, че бедността поради ниски доходи е само част от цялостната концепция за бедност и че поради това понятието за бедност не се отнася само до материални, но и до социални ресурси, по-специално образование, здравеопазване и достъп до услуги;
- Ж. като взе предвид Декларацията на Шуман от 9 май 1950 г., в която се призовава за „изравняването и подобряването на условията на живот на работниците“;
- З. като има предвид, че редица държави членки са изправени пред сериозни бюджетни дефицити и повишени равнища на дълга и поради това са намалили своите социални разходи, което е засегнало общественото здраве, образованието, социалното осигуряване и закрила и системите за жилищно настаняване, и по-специално достъпа до съответните услуги и адекватността, наличието и качеството на тези услуги, което води до отрицателно въздействие особено върху най-нуждаещите се членове на обществото в тези държави членки;

¹ Евростат, „Хора, изложени на риск от бедност или социално изключване“, декември 2016 г. - http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/People_at_risk_of_poverty_or_social_exclusion

² Евростат, пак там

³ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:At-risk-of-poverty_rate

- И. като има предвид, че структурните реформи на пазарите на труда и бюджетната консолидация всъщност оказаха отрицателно въздействие и доведоха до увеличаване на различията в Съюза между държавите членки, що се отнася до жизнения стандарт и разполагаемите доходи на домакинствата, и до неравенства в самия ЕС; като има предвид, че средното жизнено равнище на 10% от най-бедните домакинства във Франция е по-високо от средното жизнено равнище на португалското население като цяло, а средното жизнено равнище на 1% от най-богатите домакинства в Люксембург е 75 пъти по-високо от средното жизнено равнище на 10% от най-бедните в Румъния;
- Й. като има предвид, че политиките за минимални доходи действат като автоматичен стабилизатор; като има предвид, че рецесията е била по-малка в държавите, които разполагат със солидни системи за подпомагане на разполагаемия доход на домакинствата;
- К. като има предвид, че избягването на данъчно облагане и укриването на данъци създават неравнопоставени условия на конкуренция в ЕС и лишават държавите членки от значителни обеми от приходи, които иначе биха допринасяли за достатъчно финансиране за солидни социални и публични политики, както и до намаляване на държавните приходи, когато тези приходи биха спомогнали за финансирането на по-добри условия за икономически растеж, повишаване на доходите и социални политики; като има предвид, че това явление представлява сериозен проблем за ЕС;
- Л. като има предвид, че образованието, преразпределителните социални трансфери и помощи, справедливата данъчна политика и стабилната политика в областта на заетостта са важни фактори за смекчаване на неравенствата по отношение на доходите, за съкращаване на безработицата и за намаляване на бедността;
- М. като има предвид различната склонност за потребление на различните доходни квинтили¹; като има предвид, че изглежда, че политиките в подкрепа на най-нуждаещите се социални слоеве в ЕС ще донесе ползи за цялата икономика и по-скоро ще бъдат неутрални в бюджетно отношение; като има предвид, че МВФ е стигнал до заключението, че „ако делът на доходите на най-богатите 20% от хората се увеличи с един процентен пункт, растежът на БВП в действителност е с 0,08 процентни пункта по-нисък през следващите пет години“ и че от друга страна „подобно увеличение на дела на доходите на най-бедните 20% от хората е свързан с 0,38 процентни пункта по-висок растеж“²;
- Н. като има предвид, че въвеждането и утвърждаването на политики за минимален доход, ако са правилно съчетани с други мерки и политики на социалните и трудовите пазари, могат да предлагат начин за справяне с бедността, подкрепа за социалното приобщаване и достъпа до пазара на труда;

---

¹ Вж.: Европейска централна банка, „The distribution of wealth and the marginal propensity to consume“ (Разпределение на богатството и пределна склонност за потребление), Работен документ № 1655, март 2014 г.

² МВФ, „Causes and Consequences of Income Inequality: A Global Perspective“ (Причини и последици от неравенството на доходите: глобална перспектива), 2015 г., цитирано в: <http://www.taxjustice.net/2015/06/22/new-imf-research-tax-affects-inequality-inequality-affects-growth/>

- О. като има предвид, че редица проучвания са показали, че бедността има отрицателно въздействие върху икономическия растеж¹;
- П. като има предвид, че схемите за минимални доходи могат да действат като автоматични макроикономически стабилизатори при икономически сътресения;
- Р. като има предвид, че ефективността на схемите за минимални доходи, що се отнася до облекчаването на бедността, насърчаването на интеграцията на пазара на труда, особено за младите хора, и тяхното действие като автоматични стабилизатори, се различава значително в отделните държави членки;
- С. като има предвид, че добре планираните системи за подкрепа на доходите не действат като възпиращи фактори за работа²;
- Т. като има предвид, че понятието „минимален доход“ не трябва да се бърка с понятието „минимална работна заплата“;
- У. като има предвид, че обезпечаването на минимален доход за тези, които нямат достатъчно средства за достоен живот или не получават достатъчно заплащане за своя труд, попада в обхвата на първия стълб на социалните права;
- Ф. като има предвид, че някои държави членки стартират пилотни проекти за изпитване на политиките за основен доход, като например Финландия, където произволно избрана група от 2000 безработни лица ще получава безусловна сума от 560 евро месечно, което следва да създаде съответен стимул за приемане на временна работа или работа на непълно работно време;
- Х. като има предвид, че осъществяването на схемите за основен доход е предмет на обсъждане в няколко държави членки;
1. призовава Европейската комисия да извърши оценка след приключване на текущите изпитателни дейности за прилагане на схемите за основен доход в държавите членки;
  2. подчертава, че трябва да бъдат предприети неотложни практически стъпки за изкореняване на бедността и социалното изключване, за насърчаване на ефективни мрежи за социална сигурност и за намаляване на неравенствата по начин, който да спомага за гарантирането на икономическо и социално сближаване; подчертава, че тези стъпки трябва да бъдат предприети на подходящо равнище, с действия както на национално, така и на европейско равнище в съответствие с разделението на правомощията за съответните политики;
  3. счита, че за схемите за минимални доходи отговарят националните органи и че при тяхното въвеждане или разработване следва да се вземат съответно предвид във

---

¹ Вж.: Световна банка, „Poverty Reduction and Growth: The Virtuous and Vicious Circle“ (Намаляване на бедността и растеж: непорочният и порочният кръг), 2006 г.; ОИСР, „Trends in Income Inequality and its Impact on Economic Growth“ (Тенденции при неравенството на доходите и неговото въздействие върху икономическия растеж), 2014 г.

² Вж.: Европейска комисия, „Employment and Social Developments in Europe 2013“ (Заетост и социално развитие в Европа през 2013 г.), януари 2014 г.

всеки отделен случай както реалните социално-икономически условия, така и системата за производство; препоръчва при евентуалното въвеждане на подобни схеми да се гарантира запазването на стимулите за (ре)интеграция на пазара на труда;

4. подчертава отново, че най-добрият начин за намаляване на бедността и за предотвратяване на социалното изключване е да се подпомага устойчивият растеж и да се създават благоприятни рамкови условия за европейските дружества, особено като се избягва прекомерната административна тежест, както и като се гарантира достъп до финансиране, за да могат дружествата да създават работни места;
5. подкрепя подхода на Комисията за социални инвестиции, който разглежда добре планираните социални политики като допринасящи за икономическия растеж, като същевременно защитават хората от бедност и действат като икономически стабилизатори¹;
6. приветства обсъжданията и проучванията относно начините за постигане на по-справедливо разпределение на доходите и богатството в нашите общества;
7. подчертава, че ключов фактор, възпрепятстващ развитието на подход за социални инвестиции от държавите членки, е въздействието на икономическата криза и една политическа среда, доминирана от мерки за строги икономии;²
8. призовава да се обръща необходимото внимание, считано от настоящия момент, на разработването на макроикономическите политики, на необходимостта от намаляване на социалното неравенство и от гарантиране на достъп на всички социални групи до подходящо финансирани публични социални услуги, като по този начин се спомага за воденето на борба срещу бедността и социалното изключване; 9. призовава за действия за намаляване на социалните неравенства, като на хората се позволява да използват оптимално своите дарби и способности; призовава също така социалната подкрепа да бъде насочена към тези, които са бедни и не са в състояние да получават достатъчни доходи чрез собствените си усилия;
10. защита суверенното право на всяка държава членка да избира демократично своята собствена икономическа политика;
11. отбелязва, че неотдавнашните опити за реформи, основани на освобождаване от данъци, показват, че е за предпочитане политиките за минимални доходи да се финансират повече чрез бюджетна подкрепа, отколкото чрез данъчни стимули;
12. подчертава, че образованието, социалните трансфери и наличието на прогресивни, справедливи и преразпределящи данъчни системи, наред с практическите мерки за засилване на конкурентоспособността и за борба срещу избягването на данъчното

---

¹ Европейска комисия: Съобщение „Социални инвестиции за растеж и сближаване, включително изпълнение на Европейския социален фонд за периода 2014—2020 г.“, COM(2013) 0083, 20 февруари 2013 г. и: Европейска комисия, „Social Investment in Europe: A study of national policies 2015“ (Социалните инвестиции в Европа – проучване на националните политики през 2015 г.), 2015 г.

² Европейска комисия, „Social Investment in Europe“ (вече цитирано).

облагане и укриването на данъци, имат потенциала да допринасят за икономическо, социално и териториално сближаване;

13. отбелязва, че схемите за преразпределение сами по себе си няма да върнат хора на работа; подчертава отново, че наличието на работа винаги е най-добрият начин за защита от риска от бедност и мощно средство за социална интеграция; изтъква, че за да се избегне създаването на класа от подпомагани хора, трябва да бъдат провеждани и наблюдавани реформи на трудовия пазар и на средата за стопанска дейност;
14. изтъква, че схемите за минимални доходи са преходни инструменти за намаляването на бедността и за борбата срещу бедността, социалното изключване и неравенството и че те следва да се разглеждат като социални инвестиции; отбелязва антицикличния ефект на схемите за минимални доходи;
15. счита, че схемите за минимални доходи следва да се разглеждат като временна мярка и че те следва да бъдат придружавани винаги от активни политики за включване в пазара на труда;
16. счита, че допълнителното проучване и изследване на потенциала на различните модели на схеми за минимални доходи биха могли да бъдат полезен инструмент в битката за намаляване и борбата срещу бедността и социалното изключване; подчертава, че е особено важно всички евентуални схеми и модели да се създават с участието на най-нуждаещите се лица в държавите членки; призовава в този ред на мисли за оценка на схемите за минимален доход, които се прилагат в някои държави членки, и призовава Комисията и държавите членки да обменят най-добри практики, произтичащи от схемите за минимален доход;
17. призовава особено настоятелно Комисията и държавите членки да извършват оценка на начина и средствата за осигуряване на адекватни, всеобхватни и достъпни схеми за минимални доходи във всички държави членки и да обмислят предприемането на по-нататъшни стъпки в подкрепа на социалното сближаване в целия ЕС, като се вземат надлежно предвид конкретните характеристики на всяка държава членка, както и националните практики и традиции; във връзка с това счита, че минималният доход следва да бъде определян на равнище държави членки;
18. отново изтъква значението на равния достъп до схемите за минимални доходи, без дискриминация въз основа на етнически произход, пол, равнище на образование, гражданство, сексуална ориентация, религия, увреждане, възраст, политически възгледи или социално-икономически предпоставки;
19. отбелязва, че схемите за минимални доходи трябва да бъдат въвеждани и оценявани в контекста на цялостните национални системи за социални услуги (образование, здравеопазване, детски грижи, жилищно настаняване и мобилност);
20. подчертава необходимостта от адаптиране на съществуващите схеми за минимални доходи, така че те да отговарят по-добре на предизвикателствата, свързани с младежката безработица;

21. обръща внимание на проблема с детската бедност и призовава за създаването на схеми за минимални доходи, които да отчитат специалните потребности на децата;
22. посочва, че референтните бюджети могат да спомагат за определянето на равнището на минималния доход, необходим за посрещане на основните нужди на хората, включително и в непаричен аспект, като например достъп до образование и учене през целия живот, жилищно настаняване, качествени здравни услуги, социални дейности или гражданско участие; поради това счита, като се имат предвид също така съществуващите различия между държавите членки и различните национални социални политики, че в равнището на минималния доход следва да се отчита прагът на риска от изпадане в бедност, както и референтните бюджети.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	20.6.2017
Резултат от окончателното гласуване	+: 43 -: 7 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Gerolf Annemans, Burkhard Balz, Udo Bullmann, Fabio De Masi, Markus Ferber, Jonás Fernández, Sven Giegold, Neena Gill, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Danuta Maria Hübner, Cătălin Sorin Ivan, Petr Ježek, Othmar Karas, Georgios Kyrtos, Philippe Lamberts, Werner Langen, Bernd Lucke, Olle Ludvigsson, Ivana Maletić, Fulvio Martusciello, Gabriel Mato, Costas Mavrides, Stanisław Ożóg, Dimitrios Papadimoulis, Sirpa Pietikäinen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Alfred Sant, Molly Scott Cato, Peter Simon, Kay Swinburne, Paul Tang, Ramon Tremosa i Balcells, Ernest Urtasun, Marco Valli, Miguel Viegas, Sotirios Zarianopoulos, Esther de Lange, Cora van Nieuwenhuizen, Beatrix von Storch, Jakob von Weizsäcker
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Simona Bonafè, Enrique Calvet Chambon, Nessa Childers, David Coburn, Andrea Cozzolino, Mady Delvaux, Jan Keller, Paloma López Bermejo, Luigi Morgano, Romana Tomc, Roberts Zile
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъствали на окончателното гласуване	Clara Eugenia Aguilera García, Jarosław Wałęsa

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

43	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Petr Ježek, Ramon Tremosa i Balcells
ECR	Pirkko Ruohonen-Lerner
EFDD	Marco Valli
GUE/NGL	Fabio De Masi, Paloma López Bermejo, Marisa Matias, Miguel Viegas
PPE	Burkhard Balz, Markus Ferber, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Georgios Kyrtzos, Werner Langen, Ivana Maletić, Fulvio Martusciello, Gabriel Mato, Sirpa Pietikäinen, Romana Tomc, Jarosław Wałęsa, Esther de Lange
S&D	Simona Bonafè, Udo Bullmann, Nessa Childers, Andrea Cozzolino, Mady Delvaux, Jonás Fernández, Neena Gill, Jan Keller, Olle Ludvigsson, Costas Mavrides, Luigi Morgano, Alfred Sant, Peter Simon, Paul Tang, Jakob von Weizsäcker
VERTS/ALE	Sven Giegold, Philippe Lamberts, Molly Scott Cato, Ernest Urtasun

7	-
ALDE	Cora van Nieuwenhuizen
ECR	Bernd Lucke, Stanisław Ożóg, Kay Swinburne, Roberts Zile
ENF	Gerolf Annemans
NI	Sotirios Zarianopoulos

0	0

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“